

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัย เรื่อง การการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ครั้งนี้
ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยครั้งนี้ ออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

ระยะที่ 2 พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

ขั้นตอนการวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

1. คำถามการวิจัย

สภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
เป็นอย่างไร

2. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาสภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

3. เป้าหมาย

สภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

4. กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้แก่

4.1 ผู้วิจัย

4.2 ครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 15 คน

4.3 ครูกลุ่มบริหารกิจการนักเรียน จำนวน 4 คน

5. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่

5.1 ครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 15 คน

5.2 ครูกลุ่มบริหารกิจการนักเรียน จำนวน 4 คน

5.3 นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 339 คน

5.4 ผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน

6. ตัวแปรที่ทำการศึกษา ได้แก่ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

8 ประการ ประกอบด้วย

6.1 รักษาติ ศาสน์ กษัตริย์

6.2 ซื่อสัตย์สุจริต

6.3 มีวินัย

6.4 ใฝ่เรียนรู้

6.5 อยู่อย่างพอเพียง

6.6 มุ่งมั่นในการทำงาน

6.7 รักความเป็นไทย

6.8 มีจิตสาธารณะ

7. สถานที่ ได้แก่

โรงเรียนบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยม เขต 26

8. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนพฤษภาคม 2554 ถึง เดือนมิถุนายน 2554

9. เครื่องมือ

9.1 แบบสังเกตพฤติกรรม

9.2 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

10. วิธีการดำเนินการ

10.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การสร้างแบบสังเกตพฤติกรรม และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

10.2 กำหนดกรอบแนวคิด เกี่ยวกับการศึกษาและพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้ง 8 ประการ ได้แก่ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย และ 8) มีจิตสาธารณะ

10.3 สร้างเครื่องมือตามกรอบแนวคิดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ดังกล่าวข้างต้น โดยลักษณะเครื่องมือมีดังนี้

10.3.1 แบบสังเกตพฤติกรรม มีลักษณะดังนี้

1) ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

2) ตอนที่ 2 แบบสังเกตพฤติกรรมสภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ โดยลักษณะแบบสังเกตพฤติกรรมเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยระดับการปฏิบัติ แปลผลดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง นักเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง นักเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง นักเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง นักเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง นักเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

และความต้องการพัฒนาแปลผล ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง สมควรได้รับการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สมควรได้รับการพัฒนาอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง สมควรได้รับการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง สมควรได้รับการพัฒนาอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง สมควรได้รับการพัฒนาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3) ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่สมควรได้รับการพัฒนา

10.3.2 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม มีลักษณะดังนี้

1) ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ถูกบันทึก

2) ตอนที่ 2 รายละเอียดของการบันทึก แบ่งเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแต่ละด้านมีทั้งหมด 8 ด้าน

นำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงปริมาณ หาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) กำหนดเกณฑ์การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ระดับการปฏิบัติแปลผล ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง นักเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง นักเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง นักเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง นักเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง นักเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

และระดับความต้องการพัฒนา แปลผล ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง สมควรได้รับการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง สมควรได้รับการพัฒนาอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง สมควรได้รับการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง สมควรได้รับการพัฒนาอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง สมควรได้รับการพัฒนาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

10.4 นำแบบสังเกตพฤติกรรมที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบพิจารณาหาค่าความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) โดยมีผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

10.4.1 ดร.อ่างทอง บุญเสริม ผู้อำนวยการโรงเรียนบรบือ วุฒิกการศึกษา
ปร.ด.สาขาวัฒนธรรมศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหาร

10.4.2 นายสมทรัพย์ ภูโสดา ผู้อำนวยการโรงเรียนเขื่อนพิทยาสราศ์
ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผล
การศึกษา

10.4.3 นายบัณฑิต วิเทห์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์

วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย

10.4.4 นายพิทักษ์ อโนราช รองผู้อำนวยการโรงเรียนบรบือ วุฒิการศึกษา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารกิจการนักเรียน

10.4.5 นางสุมาลี คลังแสง ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนบรบือ เป็น
ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและภาษา

10.5 วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคุณลักษณะที่
ต้องการศึกษา (Index of Congruence: IOC) (ไพศาล วรคำ. 2554 : 257) ผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบโดยแปลผลระดับความสอดคล้องเป็นคะแนน ดังนี้

สอดคล้อง มีคะแนนเป็น +1

ไม่แน่ใจ มีคะแนนเป็น 0

ไม่สอดคล้อง มีคะแนนเป็น -1

ในการคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยแทนค่าในสูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ R แทน คะแนนระดับความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
ประเมินในแต่ละข้อ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินความสอดคล้องในข้อนั้น
จากนั้นผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5
ขึ้นไป พบว่าทุกข้ออยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด

10.6 นำข้อคำถามจัดทำเป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ นำเสนออาจารย์ที่
ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม

10.7 เก็บรวบรวมข้อมูล

10.7.1 จัดประชุมแนะนำการใช้เครื่องมือแบบสังเกตพฤติกรรม

10.7.2 นำเครื่องมือที่สร้างขึ้น ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ร่วมวิจัย
และผู้ให้ข้อมูล

10.7.3 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสังเกตพฤติกรรม มาวิเคราะห์แปลผล
การวิเคราะห์ข้อมูลมี 2 ลักษณะ ดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการนำข้อมูลจากแบบสังเกต
พฤติกรรมมาวิเคราะห์ด้วยการตีความหมายจากเนื้อหา จัดกลุ่มของข้อมูล และเชื่อมโยง

ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มข้อมูล การจำแนกวิเคราะห์ตามประเด็นคำถาม นำเสนอโดยการบรรยาย และพรรณนาวิเคราะห์

2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลจาก ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) (ไพศาล วรคำ. 2545 : 81)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนในกลุ่มทั้งหมด

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (ไพศาล วรคำ. 2545 : 83)

$$S.D = \sqrt{\frac{\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

\sum แทน ผลรวม

10.8 จัดสนทนากลุ่ม โดยมีผู้วิจัย ครูที่ปรึกษานักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ครูกิจการนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ผู้บริหารโรงเรียนโรงเรียนบรบือ นายสมทรัพย์ ภูโสคา ผู้อำนวยการโรงเรียนเขื่อนพิทยาสรรค์ และนายบัณฑิต วิเทห์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ มาร่วมกันพูดคุยถึงสภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ในวันที่ 23 พฤษภาคม 2554 โดยใช้เครื่องมือคือแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม โดยกำหนดกรอบในการสนทนา คือ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ด้าน ได้แก่ 1) รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย และ 8) มีจิตสาธารณะ หลังจากนั้นผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ร่วมกันสรุปผลการสนทนากลุ่มอีกครั้ง

10.9 นำผลจากแบบสังเกตพฤติกรรมและแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม สรุป ร่วมกันและเขียนรายงานวิจัยระยะที่ 1

11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ทราบสภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

ระยะที่ 2 พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

1. คำถามการวิจัย

จะพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ให้ดีขึ้นได้อย่างไร

2. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

3. เป้าหมาย

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ที่สูงขึ้น

4. กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้แก่

4.1 ผู้วิจัย

4.2 ครูที่ปรึกษา จำนวน 15 คน

4.3 ครูกลุ่มงานกิจการนักเรียน จำนวน 4 คน

5. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่

นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 339 คน

6. ตัวแปรที่ทำการศึกษา

ใช้ตัวแปรเหมือนกับระยะที่ 1

7. สถานที่ ได้แก่

โรงเรียนบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยม เขต 26

8. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนมิถุนายน 2554 ถึง เดือนกันยายน 2554

9. เครื่องมือ ได้แก่

9.1 โครงการ/กิจกรรม

9.2 แบบติดตามผลการดำเนินงานตาม โครงการ

9.3 แบบสัมภาษณ์

9.4 แบบสังเกตพฤติกรรม

9.5 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

10. วิธีการดำเนินการ

10.1 จัดประชุมนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 1 มาคัดเลือกประเด็น
ปัญหาและต้องการพัฒนา

10.2 ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยร่วมกันทำ กำหนดกฎเกณฑ์ โครงการ/กิจกรรมใน
การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามประเด็นที่คัดเลือกไว้ในข้อ 10.1 สรุปตามตารางที่ 4
ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงการคัดเลือกประเด็นปัญหา โครงการ/กิจกรรม เป้าหมายการพัฒนา
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน 5 โรงเรียนบรบือ

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ประเด็นที่เลือก	โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย
1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่าง พอเพียง
6. มุ่งมั่นในการ ทำงาน
7. รักความเป็น ไทย
8. มีจิตสาธารณะ

10.3 ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยนำประเด็น โครงการ/กิจกรรมที่วางไว้ ดำเนินการ พัฒนาโดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) มาประยุกต์ใช้ในแต่ละประเด็น ดังนี้

10.3.1 ขั้นวางแผน (Planning) เริ่มต้นด้วยผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยนำประเด็น ปัญหาที่ได้จากการคัดเลือกตามตารางที่ 4 ว่าปัญหาเกี่ยวข้องกับใครบ้าง มีแนวทางแก้ไข ใด และจำเป็นต้องดำเนินการอย่างไร โดยประเด็นปัญหาปัญหาที่เลือก จะต้องเลือกประเด็น ที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

10.3.2 ขั้นปฏิบัติ (Action) ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยนำแนวคิดที่เป็นโครงการ/ กิจกรรม มากำหนดเป็นกิจกรรมสู่การปฏิบัติจริง มีการจัดเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การ วิจารณ์ปัญหาหรืออุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นพร้อมแนวทางปรับปรุงแก้ไขร่วมกัน

10.3.3 ขั้นสังเกต (Observation) ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งข้อมูลเชิง คุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในขณะที่ปฏิบัติ ตามโครงการ/กิจกรรม

10.3.4 ขั้นสะท้อนผล (Reflection) ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย วิเคราะห์ข้อมูล และสะท้อนผลการดำเนินงานของแต่ละ โครงการ/กิจกรรมโดยพิจารณาผลว่าแต่ละ โครงการ สำเร็จหรือไม่สำเร็จ โดยพิจารณาจากคุณลักษณะของนักเรียน ตลอดจนข้อเสนอแนะในการ ดำเนินงานครั้งต่อไป

10.4 สรุปผลการพัฒนา เขียนรายงาน และเผยแพร่แก่หน่วยงานสถานศึกษาที่ เกี่ยวข้องต่อไป

11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ได้รับการพัฒนาดีขึ้น ชุมชนมีความพอใจและได้รับการรับรองคุณภาพจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษาในด้านผู้เรียน

การดำเนินการวิจัยทั้ง 2 ระยะดังกล่าว สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 5 สรุปขั้นตอนการวิจัย

คำถาม/ระยะการวิจัย	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินการ	เครื่องมือวิจัย	ผู้ร่วมวิจัย	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
คำถามการวิจัย : สภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขต 26 เป็นอย่างไร ระยะที่ 1 : ศึกษาสภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน	เพื่อศึกษาสภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่ที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 26 ระยะที่ 1 : ศึกษาสภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน	1. ศึกษาเอกสาร 2. สร้างกรอบแนวคิด 3. สร้างเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5. ทดสอบ IOC 6. จัดทำเป็นเครื่องมือแบบสมบูรณ์ 7. เก็บรวบรวมข้อมูล 8. สันทนาการวิจัย 9. แปลผล สรุป และเขียนรายงานวิจัย ระยะที่ 1	1. แบบสังเกต 2. แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม	1. ผู้วิจัย 2. ครูที่ปรึกษา จำนวน 15 คน 3. ครูกลุ่มงาน กิจการนักเรียน จำนวน 4 คน	ได้ทราบสภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
คำถามการวิจัย : จะพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขต 26 ให้พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ได้ดีขึ้นได้อย่างไร ระยะที่ 2 : พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน	เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26	1. จัดประชุมผลที่ได้จาก ระยะที่ 1 2. กำหนดกลยุทธ์ โครงการ/กิจกรรม 3. ดำเนินการพัฒนาตามโครงการ/กิจกรรมที่วางไว้ โดยใช้หลัก (PAOR) 3.1 ขึ้นวางแผน (Planning) 3.2 ขึ้นปฏิบัติ (Action) 3.3 ขึ้นสังเกต (Observation) 3.4 ขึ้นสะท้อนผล (Reflection) 4. สรุปผลการพัฒนา เขียนรายงาน และเผยแพร่แก่หน่วยงานสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องต่อไป	1. โครงการ/กิจกรรม 2. แบบติดตามผล การดำเนินงานตามโครงการ 3. แบบสัมภาษณ์ 4. แบบสังเกต 5. แบบบันทึกการประชุมกลุ่ม	1. ผู้วิจัย 2. ครูที่ปรึกษา จำนวน 15 คน 3. ครูกลุ่มงาน กิจการนักเรียน จำนวน 4 คน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ได้รับการพัฒนาดีขึ้น ชุมชนมีความพอใจและได้รับการรับรองคุณภาพ ด้านผู้เรียนจาก ส.ม.ศ.